

Η Γλώσσα και οι κωδικοί της. Μια παραστατική παρουσίαση της ρίζας ακ-

Η ιδέα ότι η ετυμολογία μέσω του ετύμου* μάς φέρνει πιο κοντά στην αλήθεια, στην ουσία της γλώσσας, ανοίγει νέους παιδαγωγικούς δρόμους διδασκαλίας και μετάδοσης της ελληνικής γλώσσας, αρχαίας και νέας. Καθώς τα γράμματα συναρμόζονται, αλληλοεπιδρούν τόσο σε ακουστικό όσο και σε μορφολογικό επίπεδο δημιουργώντας ρίζες και προσφύματα προκειμένου να σχηματίσουν μία και μοναδική λέξη κάθε φορά. Κάθε λέξη με τα παραπάνω χαρακτηριστικά φέρει το δικό της ξεχωριστό αποτύπωμα, δημιουργεί το δικό της μοναδικό ηχητικό και εννοιολογικό αποτέλεσμα.

Στη ρίζα ακ- για παράδειγμα, που δηλώνει ό,τι το οξύ και διαπεραστικό, έχουμε δύο γράμματα που συνταιριάζονται για να την παράξουν : το Άλφα που δηλώνει πάντοτε το άνοιγμα - είναι το πιο ανοιχτό φωνήεν - και το Κάππα, το πιο σκληρό ουρανικό σύμφωνο που κόβει. Από την ρίζα ακ- πηγάζουν πλήθος λέξεων όπως ακή (=αιχμή), ακμή, άκμων, άκρη, ακούω, ακόντιο, ακριβής, ακτή και πολλές άλλες. Οι λέξεις αυτές που δεν πρέπει να συγχέονται με τις λέξεις που αρχίζουν με α στερητικό, όπως ακήρυχτος (<α στερ. + κηρύττω) ή με α αθροιστικό, όπως ακόλουθος (<α αθροισ. + κέλευθος) φέρουν έναν καθορισμένο εννοιολογικό κωδικό. Η ρίζα ακ- με την συναρμογή των δύο γραμμάτων, του Άλφα και του Κάππα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους μεταδίδουν το μήνυμα της οξύτητας και της διαπερατότητας.

Με δεδομένο ότι η ομιλία λειτουργεί πρώτα από όλα με όχημα το σώμα, είναι απαραίτητη δηλαδή η συνέργεια του σώματος ενός ομιλητή για να παραχθεί, η ενδεδειγμένη παρατήρηση όλων των σταδίων της παραγωγής του λόγου είναι καθοριστικής σημασίας για την πιο ολοκληρωμένη πρόσληψη των εννοιών. Για να παραχθεί η ρίζα ακ- φωνητικά, χρειάζεται η εκπνοή, το άδειασμα του διαφράγματος από αέρα στο Άλφα, το πέρασμα από τις φωνητικές χορδές στον λάρυγγα, το άνοιγμα του στόματος και το απότομο σταμάτημα που προκαλεί το Κάππα στον ουρανίσκο. Κατά την εκφώνηση της ρίζας ακ-, σε ολόκληρο το σώμα δημιουργείται μια συγκεκριμένη παλμική δόνηση, έστω κι αν δεν εμπλέκονται ενεργά όλα τα μέλη του. Ως επέκταση, οι αυθόρμητες ή καθοδηγούμενες χορευτικές κινήσεις, κατά την θεατρική διαδικασία, επιρρώνουν αυτήν την σωματική αίσθηση.

Παράλληλα με την διαδικασία εκφώνησης των ετυμολογικών ριζών και την μελέτη των σωματικών δράσεων που κάθε φορά εμπλέκονται, συνδυάζεται και η εικονοποίηση του κάθε γράμματος ξεχωριστά με δύο τρόπους : ο ένας συγκεκριμένος και σωματικός, ο άλλος μεταφορικός, μέσω παραστατικών εικόνων και σκηνικών εργαλείων. Οι δύο αυτοί τρόποι συνδυάζονται με την σωματική κίνηση, κατά την θεατρική διαδικασία.

Στο πρώτο στάδιο, το αλφαβητικό γράμμα παριστάνεται σχηματικά με το σώμα καθώς εκφωνείται. Στο δεύτερο στάδιο, με ένασυμα την θέση και την κίνηση της γλώσσας και του στόματος κατά την εκφορά του, το ίδιο το γράμμα παριστάνεται μέσα από μια εικόνα. Το γράμμα Ιώτα για παράδειγμα, το παριστάνουμε με το σώμα όρθιο σαν ίσια γραμμή. Κλείνουμε τα πόδια, φέρνουμε τα χέρια ψηλά πάνω από το κεφάλι, και κλείνοντάς τα κι αυτά, κινούμαστε ευθύγραμμα στον χώρο προς διάφορες κατευθύνσεις. Σε δεύτερο επίπεδο, παρουσιάζουμε το Ιώτα με ένα βέλος που εκτοξεύεται – **ὁ ἰός** στα αρχαία ελληνικά είναι μια άλλη λέξη για το βέλος, το αρχαίο ρήμα **ἴημι** σημαίνει ρίχνω, εκτοξεύω.

Μέσα λοιπόν, από την σωματική παραστατική παρουσίαση των γραμμάτων και την προβολή τους μέσα από φαινόμενα της φύσης, ανθρώπινα υλικά και δραστηριότητες και την αποκωδικοποίηση των ετυμολογικών ριζών μέσω της σημασίας τους, ανασύρονται από την μνήμη αρχετυπικά σύμβολα και εικόνες. Αυτά τα σύμβολα μας οδηγούν πίσω στην αρχή του κόσμου, εκφράζουν αέναα τον κύκλο της ζωής και μας συνδέουν όλους μεταξύ μας σε ένα αδιαίρετο και εννιαίο όλο. Είναι επίσης η πηγή για την ένταξη των γραμμάτων και της γλώσσας στον ανθρώπινο πολιτισμό.

***τὸ ἔτυμον**: επίθετο **ὀ,ή ἔτυμος-ον**=αληθής,πραγματικός, βέβαιος < **ἔτεος-ἄ-ὄν**= αληθής, πραγματικός, γνήσιος → **ἐτάζω, ἐξετάζω, ἔτοιμος** = ο ὢν, υπάρχων εκεί, ο ευρισκόμενος ήδη < **ἐσ-τί, εἰμί**, πρβλ.σανσκρ.**satyám**= η αλήθεια, **sán, sant-** = ων, υπάρχων,αληθινός, λατιν.-**sent-** →**prae-sens, ab-sens, sensus, sentio**= αισθάνομαι, κλπ.